پایان قرنطینه دانشجویان بازگشته از ووهان

کیانوش جهان‌پور، رئیس مرکز روابط عمومی وزارت بهداشت از صدور گواهی سلامت برای همه ۵۷ دانشجوی ایرانی بازگشته از ووهان چین که در قرنطینه به سر می‌برند، خبر داد و گفت: امروز، قرنطینه ۱۴ روزه این دانشجویان ایرانی به پایان می‌رسد. وی افزود: در ایام قرنطینه، تیم پزشکی روزانه دو مرتبه همه این هموطنان را معاینه می‌کرد و آزمایش PCR نیز از این عزیزان انجام شد. اکنون نیز با توجه به منفی بودن جواب آزمایش آنها می‌توانند به آغوش خانواده‌هایشان بازگردند. / ایسنا

۱/۵ میلیون دستگاه خودرو با خلافی سنگین

احمد کرمی، رئیس مرکز اجراییات پلیس راهنمایی و رانندگی گفت: نزدیك به یك میلیون و ۵۰۰ هزار وسیله نقلیه در سطح کشور، دارای جریمه بیش از یك میلیون تومان هستند، اما هنوز شکایتی برای آنها ثبت نشده و هنوز ابلاغی به مالك صورت نگرفته است. وی افزود: هیچ خدماتی در مراکز پلیس راهور به آن دسته از مالکان وسایل نقلیه که پلاك آنها دارای شکایت قضایی ناشی از تخلفات راهنمایی و رانندگی است، ارائه نمی‌شود. / تسنیم

کوتاه از جامعه

یك میلیون کنکوری

حسین توکلی، مشاور عالی سازمان سنجش آموزش کشور از ثبت‌نام بیش از یك میلیون داوطلب در کنکور سراسری سال ۹۹ خبر داد و گفت: ثبت‌نام در کنکور سراسری برای پذیرش در رشته‌های با آزمون دوره‌های روزانه، نوبت دوم (شبانه)، نیمه‌حضوری، مجازی، پردیس خودگردان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، دانشگاه پیام نور، مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی و همچنین رشته‌های تحصیلی با آزمون دانشگاه آزاد اسلامی انجام می‌شود. / مهر

کرایه تاکسی گران می‌شود

محمد علیخانی، رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای شهر تهران با اشاره به افزایش نرخ کرایه‌های تاکسی در بودجه سال آینده شهرداری تهران گفت: در صورتی که بودجه سال ۹۹ شهرداری تا هفته آینده در شورای شهر تصویب شود، تکلیف نرخ کرایه‌های تاکسی برای سال آینده نیز مشخص خواهد شد. / فارس

سالانه ۱۶۰۰ ایرانی می‌سوزند

طیب قدیمی، رئیس مرکز تحقیقات سوختگی دانشگاه علوم پزشکی ایران از فوت ۱۶۰۰ ایرانی در طول سال بر اثر سوختگی خبر داد و گفت: سوختگی در کمین فقراست، اما مهم‌تر از سطح اقتصادی افراد جامعه، در این باره باید تلاش برای آگاهی مردم نسبت به تبعات و عوارض سوختگی در دستور کار قرار گیرد. / مهر

نخستین اجرای نمایش زنان زندانی

علی اسماعیلی، معاون سلامت، اصلاح و تربیت اداره‌کل زندان‌های استان تهران گفت: برای نخستین بار زنان زندانی در قالب هجدهمین دوره تئاتر زندانیان سراسر کشور، نمایش خیابانی اجرا می‌کنند. / تسنیم

بررسی علت افزایش جمعیت سگ‌های ولگرد و وقوع حوادث تلخ اخیر

خطر هجوم سگ‌ها

غذادهی دستی و نبود مدیریت پسماند، سبب افزایش جمعیت سگ‌های ولگرد می‌شود

میثم اسماعیلی

جامعه

خواندن خبر چندخطی کشته شدن یك کودك هشت ساله در کنار برادر ۱۱ ساله‌اش توسط سگ‌های ولگرد آنقدر سخت و تکان‌دهنده هست که نخواهیم بدانیم آنها کودك کار و حاشیه‌نشین هم بوده‌اند. چرایی برجسته‌تر شدن این ماجرا را هم باید پای علاقه شبکه‌های اجتماعی در مهم جلوه دادن این نوع اخبار بگذاریم. موضوع این است که این اولین بار نیست کودکی توسط سگی ولگرد مورد حمله قرار می‌گیرد و کشته می‌شود. در همین میبد یزد سال گذشته نسیم، پسربچه افغانستانی در یك مرغداری مورد حمله سگ‌ها قرار گرفت و کشته شد. امسال در جزیره قشم هم کودکی سه ساله توسط سگ‌های ولگرد جانش را از دست داد. توالی این اخبار محدود به امسال و پارسال نیست. تکان‌دهنده‌تر از این اخبار تلخ استیصال در کنترل آن توسط مسؤولین امر است. شگفت همین است که با تکرار هر ساله این اخبار همچنان راهکار موثری برای حل این مشکل صورت نگرفته است. سوی واضح حل این چالش جمع‌آوری سگ‌های ولگرد است، اما در حالی که در همین تهران سالانه ۹۰۰۰ سگ ولگرد جمع‌آوری می‌شود. با همه این اوصاف باز هم آمار حیوان گزیدگی‌ها در کشور از ۱۸۲ هزار مورد در سال ۹۶ به ۲۰۷ هزار حیوان‌گزیدگی در سال ۹۷ رسید و در این بین بیش از ۷۷ درصد گازگرفتگی‌ها از طرف سگ‌ها بوده است. راه دیگر عقیم‌سازی و پلاك‌گذاری این سگ‌ها است. فارغ از تعداد بالای سگ‌های ولگرد این روش از آغاز مورد انتقاد بسیاری از کارشناسان بوده است. آنها معتقدند طرح‌های حیوان محور که برای اجرای آنها سالانه از سوی شهرداری‌ها بودجه مشخص در نظر گرفته می‌شود، راه به جایی نمی‌برد، چرا که همواره مجریان به فکر عواید مادی خود در سال‌های بعد هستند. در این میان ویدئوهای منتشر شده از نحوه سگ‌کشی هم به‌درستی باعث خشم افکار عمومی شد و این ماجرا حتی به تجمع اعتراضی رو به روی شهرداری تهران هم منجر شد. متولیان امر حالا در میانه ماجرایی‌اند که یك سوی آن اخبار تکان‌دهنده مرگ کودکانی به واسطه حمله سگ‌های ولگرد است و سوی دیگر آن عملکرد ضعیف پیمانکاران در نحوه جمع‌آوری و کنترل جمعیت این حیوانات.

> مهم‌تر از غذادهی به سگ‌های ولگرد چیزی که باعث افزایش جمعیت این سگ‌ها می‌شود، دپوی زباله و نبود مدیریت پسماند شهری است. نکته‌ای که می‌توان رد آن را در خبر کشته شدن کودك هشت ساله میبدی هم دید

غذادهی دستی به سگ‌ها سبب هجومشان به مناطق مسکونی می‌شود / عکس: میزان

سگ‌ها دارای قابلیت تولید مثل بالایی هستند. در نتیجه نبود نظارت در کنترل جمعیت سگ‌ها و اجرا نشدن برنامه‌های کنترلی موجب می‌شود به سرعت جمعیت این حیوانات افزایش یافته و مخاطرات بسیاری را برای شهروندان به همراه داشته باشد. مسؤولیت مستقیم کاهش و کنترل جمعیت سگ‌ها در تهران بر عهده شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر به نمایندگی از شهرداری تهران است و طبق بند ۱۵ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها، مسؤول جمع‌آوری حیوانات بی‌صاحب شهرداری‌ها هستند. اما سگ‌های بدون صاحب معمولا در دو گروه با رفتار دوستانه و خجالتی و رفتاری کاملا تهاجمی و خطرناك با عنوان سگ‌های گزنده دسته‌بندی می‌شوند. اما وفور سگ‌های بدون صاحب در محیط‌های شهری و روستایی یا حاشیه شهرها خسارت‌های اقتصادی، بهداشتی و اجتماعی فراوانی به همراه دارد. نبود قوانین حمایت‌کننده از حقوق حیوانات و برخورد قانونی با متخلفان و پرورش‌دهندگان و فروشندگان غیرمجاز این حیوانات و نبود نظارت و کنترل سازمان‌های ذی‌صلاح بر مراکز فروش حیوانات خانگی سطح شهر، از بین رفتن زیستگاه طبیعی این حیوانات در اثر گسترش شهرها و احداث صنایع، کارخانجات، کارگاه‌ها و... در حاشیه و حریم شهرها، نبود کنترل و نظارت و کمبود مراکز درمانی حیوانات و نبود فرهنگ مراجعه به دامپزشك از سوی صاحبان این نوع حیوانات به منظور اقدامات کلینیکی و عقیم‌سازی و... باعث شده است معضلات وجود این حیوانات دوچندان شود.

غذادهی؛ اشتباهی قدیمی درباره سگ‌ها

متولی و مسؤول و نهاد و سازمان یك طرف این موضوع است، در این‌که این نهادها باید با مدیریت اشخاصی اداره شود که بتوانند در برابر چالش‌های اینچنینی تصمیم درستی بگیرند شکی نیست اما در این ماجرا همه انتقادها متوجه متولیان نیست. بسیاری معتقدند یکی از دلایل تجمع و زاد و ولد سگ‌های ولگرد تغذیه دستی آنهاست. چرا که این کار باعث بر هم خوردن چرخه طبیعی می‌شود و آنها را مدام به فضاهای شهری نزدیك‌تر می‌کند. این موضوع تنها محدود به سگ‌های ولگرد نیست، غذادادن به حیوانات شهری از جمله سگ و گربه و حتی پرندگان هم روند طبیعی زندگی آنها را به هم می‌ریزد و علاوه بر به خطر انداختن زندگی خود آنها، برای طبیعت نیز مشکل ایجاد می‌کند. درباره سگ‌های ولگرد مشکل جدی دیگری هم وجود دارد. آنها با گرگ‌ها جفت‌گیری می‌کنند و توله‌ای که به این شکل متولد می‌شود، خودش معضلی بزرگ‌تر است. نتایج یک تحقیق نشان می‌دهد که بسیاری از موارد حمله به انسان‌ها از سوی همین سگ ـ گرگ‌ها اتفاق افتاده است، چرا که آنها از انسان نمی‌ترسند و خلق‌وخوی وحشیگری هم دارند. همین سگ‌هایی که برای بسیاری از ما دوست‌داشتنی هستند، زمانی که وارد طبیعت شوند به حیوانی درنده تبدیل می‌شوند. حالا هرچه بیشتر به آنها غذارسانی کنیم، تعدادشان را بیشتر می‌کنیم و این راه‌حلی نیست که در هیچ جای دنیا به نتیجه ایده‌آلی رسیده باشد.

زباله‌ها؛ مشوق زاد و ولد سگ‌ها

مهم‌تر از غذادهی به سگ‌های ولگرد چیزی که باعث افزایش جمعیت این سگ‌ها می‌شود، دپوی زباله و نبود مدیریت پسماند شهری است. نکته‌ای که می‌توان رد آن را در خبر کشته شدن کودك هشت ساله میبدی هم دید. در بخشی از خبر منتشر شده در این رابطه عنوان شده است که این اتفاق در منطقه‌ای رخ داده که معمولا مردم آن منطقه لاشه احشام خود را در آنجا رها می‌کنند. ایمان معماریان دامپزشك هم معتقد است مدیریت پسماند بهترین راه برای جلوگیری از ازدیاد این سگ‌هاست. او می‌گوید اصلی‌ترین و ابتدایی‌ترین اقدامی که باید برای کنترل جمعیت سگ‌های بدون صاحب در محیط‌های شهری انجام داد، مدیریت پسماند است چرا که هنگامی که غذا به راحتی از طریق پسماند در اختیار این نوع حیوانات قرار می‌گیرد میزان تولید مثل آنها افزایش پیدا می‌کند.

بارها دیده شده که خیلی از مراکز پرورش دام و طیور مثل مرغداری‌ها و دامداری‌ها، اجساد حیوانات را به جای این‌که دفع کنند یا در مکان‌هایی که هیچ‌گونه حیوانی به آن دسترسی نداشته باشد بریزند، آنها را در مناطق و فضاهای باز مثل خارج شهر رها می‌کنند. با این کار، نه‌تنها سگ‌ها که حتی حیوانات دیگر از آنها تغذیه می‌کنند که گاهی باعث مسمومیت حیات وحش شده یا جمعیت غیرقابل کنترلی از سگ‌های ولگرد را به آن منطقه سرازیر می‌کند.

شکار یوز توسط سگ

حمله سگ‌ها به کودکان نمونه تلخ آسیب‌هایی است که از ازدیاد سگ‌های ولگرد باعث آن شده است، اما نبود کنترل جمعیت سگ‌های ولگرد آسیب‌های دیگری هم دارد که تنها متوجه فضاهای شهری نمی‌شود. کم نیستند کارشناسانی که هشدار می‌دهند سگ‌های ولگرد این روزها خطری جدی برای محیط زیست و حیات وحش به حساب می‌آیند. آن طور که آنها توضیح می‌دهند، چون سگ‌ها گروهی زندگی می‌کنند با شکار طعمه‌ها خیلی زود به رقیبی برای سایر گوشتخواران بدل می‌شوند. این درحالی است که سگ‌های گله حالا مدت‌هاست در زیستگاه یوزها خطری جدی به حساب می‌آیند و با حمله به یوزها سبب مرگ آنها می‌شوند. حتی گزارش‌هایی وجود دارد مبنی بر حمله این سگ‌ها به گورخر ایرانی، این‌که همچنان ذهنیت ما از سگ‌ها همان حیوانات شهری شده و اهلی و باوفا باشد در این موارد می‌تواند مشکل‌ساز شود. همین است که کنترل نشدن جمعیت سگ‌های بی‌صاحب می‌تواند آسیب جدی برای محیط زیست و حیات وحش هم داشته باشد. برای حل این مساله در کنار شهرداری‌ها، سازمان حفاظت محیط زیست نیز باید برای بهبود روند کنترل جمعیت سگ‌های بی‌صاحب تلاش کند.

چه نهادی مسؤول است؟

به گواه آمارهای منتشر شده از سوی وزارت بهداشت و درمان، آمار حیوان گزیدگی‌ها از ۱۸۲ هزار مورد در سال ۹۶ به ۲۰۷ هزار حیوان گزیدگی در سال ۹۷ رسیده و در این بین بیش از ۷۷ درصد گازگرفتگی‌ها از طرف سگ‌ها بوده است. جالب این‌که بخش زیادی از حملاتی را که سالانه به نام سگ‌ها ثبت می‌شود، سگ‌های بی‌صاحب انجام می‌دهند. طبق بند ۱۵ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها، مسؤولیت جمع‌آوری حیوانات بی صاحب شهرداری‌ها هستند. هر چند کمی خوش‌باورانه است که گمان کنیم مسؤولیت تام و تمام این چالش به عهده یك سازمان است. در ماجرای رسانه‌ای شده اخیر هم رئیس سازمان مدیریت پسماند شهرداری یزد به این موضوع اشاره کرده است. حمیدرضا رحیم‌دل اعلام کرده ساماندهی سگ‌های ولگرد تنها مرتبط به شهرداری نیست، بلکه ۱۱ دستگاه از جمله محیط زیست، دامپزشکی، بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی، مراجع قضایی و انتظامی در این زمینه دخیل هستند. هر چند عملکرد این سازمان حداقل به گواه اخبار منتشرشده در چند سال اخیر در این حوزه قابل دفاع نیست، اما به نظر می‌رسد ارگان‌ها و نهادها باید درباره این معضل همکاری بیشتری با شهرداری‌ها داشته باشند.

قانون رها شده، سگ‌های رها شده

جامعه+

حمیدرضا تحصیلی

مدیرعامل شرکت ساماندهی مشاغل شهرداری تهران

کشور ما دچار فقر قانونی در زمینه حمایت از سگ‌ها بخصوص سگ‌های رهاشده است. گروه‌های مردمی نیز به دلیل همین فقر قانونی نمی‌توانند سازمان‌های مردم‌نهاد رسمی در حمایت از سگ‌ها تشکیل دهند. این مساله باعث شکل‌گیری گروه‌های مردمی کوچکی در حمایت از این حیوان شده و این گروه‌ها نیز تاکنون نتوانسته‌اند شهرداری‌ها را در زمینه ساماندهی سگ‌های رهاشده یاری کنند. اما اگر خلأ قانونی در این باره وجود نداشت و گروه‌های مردمی می‌توانستند در قالب دستورالعمل و در چارچوب مشخصی فعالیت کنند، قطعا بار مشکلات ناشی از حضور سگ‌های رهاشده در شهرهای مختلف کاهش می‌یافت.

باید توجه داشت که شهرداری‌ها موظفند که براساس ضوابط قانونی معین و ابلاغیه‌های وزارت کشور، سگ‌های رهاشده در شهرها را جمع‌آوری و با تقسیم آنها به دو دسته، این حیوانات را ساماندهی کنند؛ دسته اول، سگ‌های مفید هستند که می‌توان از آنها در باغ، ویلا، کارخانه، گله یا پناهگاه استفاده کرد. در این شرایط، شهرداری‌ها باید این سگ‌ها را پس از عقیم‌سازی و تزریق واکسن به متقاضیان واگذار کنند.

اما دسته دوم، سگ‌های غیرمفید هستند؛ یعنی سگ‌هایی که نمی‌توان از آنها برای کاربردهای ذکرشده استفاده کرد. واقعیت این است که شهرداری‌ها عموما فضای لازم برای نگهداری طولانی‌مدت از این حیوانات را در اختیار ندارند. در این شرایط، گروه‌های مردمی محلی که مخالف کشته شدن این سگ‌ها هستند، باید خودشان وارد میدان شوند و سرپرستی این حیوانات را به عهده بگیرند، یعنی گروه‌های مردمی باید سگ‌های رهاشده را از شهرداری‌ها تحویل بگیرند و در محلی که موجب آزار شهروندان نشود، نگهداری کنند. موضوعی که گروه‌های مردمی حامی سگ‌ها کمتر زیر بار آن می‌روند.

در این شرایط، بعضی افراد سودجو نیز تحت عنوان گروه‌های مردمی حامی سگ‌ها، از آب گل‌آلود ماهی می‌گیرند. به این صورت که سگ‌های رهاشده در شهرها را جمع‌آوری می‌کنند و پس از توله‌گیری از آنها، توله‌ها را به عنوان سگ نژاددار در بازارهای غیررسمی می‌فروشند. خریدار هم وقتی بعد از چند وقت متوجه می‌شود که این حیوان نژاددار نیست، آن را در حاشیه شهرها رها می‌کند. بنابراین بخش زیادی از سگ‌هایی که اکنون در مناطق حاشیه‌ای هستند، شهروندان به دست خود به این مناطق منتقل کرده‌اند.

وظیفه مدیریت شهری مناطق حاشیه‌ای در چنین اوضاعی تشکیل تیم‌هایی برای جمع‌آوری حیوانات رهاشده در این مناطق است. اما نکته اینجاست که معمولا شهرداری‌های بزرگ تیم‌هایی قوی برای جمع‌آوری سگ‌های رهاشده دارند، ولی مدیریت شهری مناطق اطراف شهرهای بزرگ اغلب از چنین تیم‌هایی بهره نمی‌برند و عملا هیچ مبارزه‌ای با سگ‌های رهاشده نمی‌کنند. همین مساله نیز باعث می‌شود که هر از گاهی شاهد حمله سگ‌های رهاشده به کودکان و خانواده‌ها در مناطق حاشیه‌ای باشیم.